

45. szám.

November 10-én, 1866.

Megjelenik minden szombatnapon egy iven sokféle képekkel ellátva.
 Előfizetési ár: Egész évre jan.—dec. 6 frt., 6 óra 3 frt. és 3 óra 1 frt 50 kr.—
 Előfizethetni minden postahivatalnál és könyvárusnál.
 Kiadóhivatal: Pest, barátok-tere 7-ik szám.

XVII. kötet.

Régi nóta.

Megigérte nekünk főkancellár Majláth,
 Hogy a magyar nemzet jobb napokat majd lát.
 Megigérte nekünk pénzügyér gróf Lárisch,
 Hogy nem lesz már többé üres bugyelláris.
 Mindaz egy betűig teljesedett szépen,
 Daloljon hát ki-ki széles jó kedvében!
 Hogy is kezdődik a nóta, az a régi —
 Nem jut már eszembe: „Schmerling?” vagy „Belcredi?”

B. Z.

Tallérossy Zebulon levelei Mindenváró Ádámhoz.

Tekintedezs barátom uram!

Miltoztata a felől kirdezősködni, hogy mit tud országgyűlis csinyalnyi, ha semit se tuggy csinyalnyi? Hat — mindent. A hogy edig. Van mar nagy verificatio, harom inquisitio, tizenegy petitio, a csak eltart karacsonyig. Akor hazamenyünk karacsonyi ünepekre. Görög új esztendő lesz januar 12-ikin, odaig nemzetisigek iranta való tiszteletbül tartjuk feriatkat. Azutan megint felgytünk, udvari ebideket megeszünk, ha anak, udvari balokba elmenyünk, ha hinak. Az alata szamtalan commissi-

ok folytatnak maguk munkalataikat, egyik csinyalya varmegyiket, másik csinyalya nemzetsigeket, harmadik csinyalya szinhazat, negyedik csinyalya közös ügyeket, a töbi csinyalya közös ferblit. — Kvartilpinz — legeztetik elő, elaboratumok — sitetnek kizbe elnök ur által, is akor megkezdődik generaldebattazas elaboratum felete. Ez eltartya februarius vigiig. Akor kezdődik specialdebattazas; — is midön van elaboratumnak 48 alineaja, mindenik alineara adatik be egy amendement job oldalrul, egy amendement bal oldalrul, mindenik napirendre

kitűzetik, haz által kinyomatatik, tagok között kiosztatik; — az alat kitavaszkodik. Akora egisz világ elkiszülte magát zündnadelgewehr puskkal, megint elkezdődik valami fris haboru, is akor országgyűlis megint vakacziot kapja. Haboru utan megin gyün valami pestis, a miirt vakaczió meghoszabítatik. Azutan majd meglatunk, ha megirünk, hogy mit meglatunk?

Ad vocem, job oldal, bal oldal! Pesti Naplo most mar csinyalya igazan kanapé procestust. Azt kirdez Hontul, hogy ha az A Hon lesz baloldal, hat akor baloldal baloldala hol fog ülnyi? hol lesz pad Üstökös szerkesztőinek?

ha pedig az A Hon mongya Pesti Naplot job oldalnak, hat akor Aponyi is a „legeslegjobb“ oldal hova ülyön? Hat hiszen mar a miata Pesti Naplo szerkesztősige barátom minek csinyalya maganak almatlan dilutanokat? Üstökös szerkesztőinek majd csak szoritanak helet maguk között jo barátjai; azok töbnyire sovany emberek. A mi pedig legjob oldalt ileti; hat iszen, ha aztat mar csakugyan leszoritunk kipviselői padokrul; akor (okozs emberek azok) ot vanak ministerialis karszikek: beletilnek azokba: meglason Pesti Naplo.

alazatos szolgaja

Tallerossy Zebulon.

Europa legeslegujabb térképe.

Épen most — még meg sem jelent, — hanem nekünk levonatban megküldetett azon kijavitott térképe Európának, mely a nemzetiségek tökéletes kielégítésének alapján van geografirozva.

E szerint minden föld, a min német eredetű emberek lakaak, csatoltatik Németországhoz; így Dánia, Schwéczia és Norvégia is; valamint az erdélyi Sachsenland, inclusive Bécs szebeni vasut, melynek hosszu területén szinte német Bahnbeamterek lakaak. Ez által Németország egy darab lopótök alaku birodalmi függélylyel fog a mappán megszaporodni; hanem az igen természetes dolog lesz.

Francziaország kapja a római eredetű nemzetek tartományait mind; hogy azok is egy kalap alatt legyenek, s végre valahára elérjék, a mit kívántak; így commassáltatik Olasz, Spanyol és Francziaorzzág, valamint Románia; ez utóbbi óriási földalatti tunnelek, valamint szintoly óriási közös státusadósság által köttetvén össze, a töle physice elválasztott rokonfajú országokkal.

Harmadszor: Anglia, miután szótárilag constatált tény, hogy sokkal több a nyelvében a római és német eredetű, mint a celta, szabadon választhat, hogy Francziaországhoz csatlakozzék-e, vagy Németországhoz? A calaisi szoros ugyis ki fog apadni, mihelyt a suezi canálist átadják a balatonlecsapoló társaságnak, s az ezen az uton az oceánt 50 lábnyival lejjebb apasztja.

Negyedszer: Oroszországnak jut minden föld, a hol szlávul beszélnek; és még azok is, a kik azt állítják magukról, hogy *csehül* vannak. — A görög nyelvről még Kollár bebizonyítá, hogy az is szláv eredetű, és így Görögország is hozzácsatoltatik. — A magyarok academice elismervén, hogy ők a finnekkel rokonok; végre valahára elérik kívánságaik netovábbját, s nem lesznek testvértelen nemzet a földön, ők is bekebelezetnek Oroszországba, s élvezhetik a finn testvériséget, csukamájolajjal, vagy a nélkül.

Mínthogy pedig kikerülhetetlen, hogy így Oroszországban törökök is benn ne szoruljanak, tehát hogy azok se sirjanak tőlük elszakadt hit és nyelvrokonaik miatt, Ázsia is Oroszországhoz csatoltatik: az europai aequilibrium fenntartása végett viszont Afrika Francziaországnak adatván.

Azutan kiki computust tart a szomszédjával, s ha vannak még bennrekedt nemzetiségek, a kik kikérezkednek, azokat, mint hadi foglyokat, kölcsönösen kieserélik egymással. Így például a bácskai németekért ad cserébe a burkus ugyanannyi lengyelt a magáéból; apróbb nemzetiségek számára, a kik sehova sem tartoznak, hogy területi nehézséget ne képezzenek, a föld felett épitetnek contignatiós függő cantonok.

És végül, minthogy mindezen nemzetiség Amerikában is birnak fajrokonokkal, ennélfogva Amerika is hozzákapcsolatik a kijavitott Europai térképhez.

Itt az idő.

Elmondtuk biz ezt százszor is,
S elmondandjuk még nem egyszer,
Hogy: de végre itt az idő,
A jobblét ránk szaladva jő,
Ha még soha, most tenni kell!

Oh, be régi buzdítás ez!
Hány százados? ki mondja meg?
Régen mondjuk ezt egymásnak;—
De ez jó is buzdításnak,
S hevitni a reményeket.

Itt az idő! de sokszor volt,
Aztán megint szépen letűnt...
Biz megtanulhattuk volna,
Meg ám annyi idő óta,
Hogy hol valánk, ott is leszünk.

Itt az idő, — megintj itt van;
A remény több virágot hajt;
Tán a nap is tündöklőbb lett,
S kedvesebb, dúsabb az élet,
S keblünk csak tévedve sohajt?..

Hangzik megint régi nóta,
Régi nóta, még sem avult;
Lágyan zengő, altató dal,
Majd meg hevesen felrivall,
Mitől a sziv is lánggra gyúl.

Itt az idő, ébredjetek
Régi vágyak, szép remények!
Megjön, a mért rég sohajtunk,
Az a régi mez lesz rajtunk,
S tulajdonunk egy szebb élet.

Búval, bánattal pokolra!
Vigadatok, és — előre!..
— Hanem aztán kukk se légyen,
Hallgassatok ismét szépen,
S várjatok egy jobb jövőre.

Tormaházi Szatyr.

Visszaemlékezések.

Üldögéltünk a közelebbi mult choleras időben, a műzsák száma szerint kilenczen, s iddögáltuk a cholera és gondtűző cseppeket vörös bornak színében. Egy óra lefolyása alatt három családapát hitt haza társaságunkból a cseléd, megannyi Jób-posta: „tessék hazajönni, baj van!” — Egy jókedvű sokat próbált öreg ur ezekre

így szólott: „Épen így volt 1849-dik october- s novemberben is a nájgebájban, melyet, a körülte levő sok ifjabbak közt úgy illet az „új épület“ neve, mint az 52 éves N.-t az „ifju ur“ czim, mert még a 80 éves apja él; tehát négyen üldögéltünk, s kártyáztattunk, mert ugyancsak ráértünk. Egyszer a porkoláb közlünk A.-t kiintí, hogy hivatik. Szegény A. többé vissza sem jött, elvitte a — cholera.— Harmadnapra B.-t inti ki kártya-compániánkból a porkoláb, ezt is szegényt a cholera számára. Már most kettecskén maradtunk, nem csekély nyugtalansággal várva: melyikünket viszi el előbb a cholera. Nem is soká késett, engem, s hat társamat nyolcz évre vitt el a — nyavalya. De azért nem halt ki fegyszobánk, mert újra benépesedett.“

1849. július 15-én, a váci csatában, a magyar ágyugolyók sok muszkát lesodortak. A muszka huszárok zúgtak: „mért hagyjuk magunkat lövetni, mért nem visznek az ellenségre bennünket?“ Az ezredes, egyikét a zúgó legényeknek, ott a golyók hullása közben, lehozatja, s jól megkancsukáztatja: minek avatkozik a felsőbbség dolgába, majd tudja ő, mitevő legyen. Ezeket beszélte A. egy vidéki fogadóba gyűlt ismeretlen társaságban, 1850 elején.

„Lám, hogy igaz — kiált örömmel egy uri ember — én is beszéltem már ezt, hisz közel voltam, a hol történt; kitől hallotta ön?“ kérdi A.-t.

„Én M.-től hallottam, az meg F.-től.“

„Hisz az én magam vagyok“ — mond kissé megdöbbenve a megszólító.

„Igen? — válaszol A. — hát önnek mondta Rüdiger: nem szégyenli az ur magyar létére az oroszoknak szolgálni?“

1849-ben egy kis zömök legény honvédnek ajánlkozott.

„Rövid a lábad — mond a szolgabíró — nem vagy te gyalognak való.“

„Már hogy ne lennék; én hordom a leveleket a postáról négy mértföldre, négy év óta, hát már csak megszokhattam a gyaloglást.“

„A mértéket sem ütöd meg.“

„Majd megütöm a muszkát.“

Csakugyan bevették a fiut.

Besorozták az x-i zenebanda primását katonának. „Ott is muzsikusz leszek én — mond büszke önérzettel az ujoncz — nem puskahordó paraszt.“

Beteg a praeceptor !

Egy falusi eszmadia fecsegései.

I. A magyar országgyűlést is, mint a többi tartományi gyűléseket, november 19-ére hívják össze. A megnyitás napján most már eldallolhatja Belcredi ur azt a magyar nótát, hogy :

„Egyik tizenkilencz, egy hijján húsz valamennyi,
Hova tudjon hát a szegény legény menni ?“

II. Külföldi lapok szerint Austria államtestén legfájósb és legmérgeőbb seb a magyar kérdés; s még sem akarják enyhíteni *deák*-flastrommal.

III. A 48-iki kivánalmak, úgy látszik, most már teljesíttetnek, a mennyiben meg van engedve, hogy az osztrák magyar katonát az apa idehaza kiteleltetheti.

IV. Benedek csak mostanában tétetett nyugalomba, pedig még a königgrätzi csatában elfáradt.

V. Az osztrák sajtó mostanában mindig *deákizál*, pedig Bécsben egészen más a hivatalos nyelv.

VI. Az orosz lapok csigabigák akarnak lenni, mert Ausztriára nagyon nyujtogatják a nyelvöket.

VII. A lapok szerint nem csak Törökország szenved, hanem Ausztria, Görögország, Spanyolország, Napoleon, Bismark és Gorcsakoff is. Ugy látszik, annyi a beteg ember, hogy egy europai ispotályra lesz szükség.

VIII. A pápát Rómában a spanyol királyné akarja támogatni, pedig az ő szokásuk szerint asszonynak paphoz nyulni nem szabad.

IX. A szászoknak most már két királyuk van, de hogy melyik az igazi? maguk sem tudják, annyit tudnak, hogy kétszeresen kell engedelmeskedni ezután.

X. Ausztria annyiban nagyon hasonlít a régi egyedülihez, hogy nagyon ki van játszva; de annyiban nem hasonlít, hogy kijátszása után sem akar szebben szólni, mint azelőtt.

Meggyógyult a praceptor !

XI. Ausztriának most nincs már *Bund*-ája, mikor hűvösödnek a napok.

XII. Herceg Gorcsakoff házi patikárius lett; uton, utfélen árulja a keleti szörvesztő szert.

XIII. Ha Franciaország a szeptemberi egyezményt végrehajtja is, megmarad a pápa világi hatalma, de csak a spanyol falak közt.

XIV. Bismark az új német grammatikában Poroszországot *nönemünek* veszi, az apró német fejedelmeket, mint *főneveket* ejtegeti, a melyeket nem ejtegethet, ige módjára hajtogatja. Az európai nagyhatalmakat *melléknevek* módjára egybehasonlitgatja, különösen kitünteti a *köt* szókat, míg az *indulat* szókat fel sem veszi, a *részesülőt* pedig a nyelvtanból is kitorlí.

XV. Egy valaki azt kérdezővén Bismarktól, hogy ha Németország megalakulva egygyé lesz, a német fejedelmek hol lelik fel aztán Németország hazájukat?

Bismark úgy felelt, mint egy igazi lutheranushoz illik, mondván: „vagy alatta, vagy felette, vagy benne.”

XVI. Keleten még most is tart a fürdői idény, a törökök és görögök együtt használják a *márvány tengeri fürdőt*.

XVII. A görögök mostanában nagyon tanulmányozzák a hold járását. Holdtölte után félholdot, félhold után utolsó fertályt látnak, a holdfogyatkozásnak azonban legjobban örülnek.

XVIII. Mióta Poroszország Németországgal egybe akar kelni, a nagyhatalmak nagyon megkivánták a házasságot. Így p. o. Franciaország Belgiumot, Portugallia Spanyolországot, Oroszország Törökországot, Ausztria pedig a magyar alkotmányt akarja elvenni (de csak úgy, ha lehet.)

Batuchán.

Egy mákos kalács története.

I.

Pontyfy ur karácsonyra mákos kalácsot akar küldeni Debreczenben tanuló fiának a postán.

Postás. E katulya nem fogadható el; tessék lekötni köröskörül spárgával.

Pontyfy ur (még mindig vidáman, mosolyogva.) Igazán? Köszönöm alássan. Köröskörül? Így tetszik gondolni? Kérem alássan, hogyan tetszik gondolni?

Postás (boszusan). Így ni.

Pontyfy ur. Köszönöm alássan.

II.

Pontyfy ur megy haza a katulyával.

III.

Ismét a postán; — a postás azt mondja, hogy a spagát végét le kell pecsételni. (Pontyfy ur még mindig vidám.)

IV.

Pontyfy ur megy hazafelé.

V.

Pontyfy ur udvarias mosolygással átadja ismét a postásnak a katulyát. — A postás azt kérdi, hány font? s miután Pontyfy ur nem tudja, visszaadja neki, hogy méresse meg a másik nyílásnál.

VI.

Sokan várokoznak a mérésre, Pontyfy ur hátulról föltartva katulyáját, igyekszik előre.

VII.

Pontyfy ur megy ismét a postás tiszthez, miután a mérés megtörtént.¹

VIII.

Ismét a postás tisztánél — ki azt mondja, hogy mért nem ragasztotta hát a katulyára a nyomtatott súly-czédulát, mit a mérő hivatalnok ad? Visszaadja hát a katulyát, hogy menjen ily czéduláért.

IX.

Pontyfy ur mordiósusan megy a czéduláért.

X.

Pontyfy ur átadja a tisztnek ;— az megint visszaadja, mert nincs Frachtbrief.

XI.

Pontyfy ur hazamegy Frachtbriefért.

XII.

Pontyfy ur a postán átadja ;— visszaadják, mert nincs rajta stempli.

(Vége követk.)

Ama bizonyos esizmadia és felesége kérdései és feleletei.

ORÁCULUM. Elértünk hát valahára oda is, a honnan tavaly ilyenkor elhúztunk.

— (Ugyan magyarázza már meg kend, hogyan lesz az az általános katonáskodás, mikor minden embernek glédába kell álni?) Hát bizony az úgy lesz. A ki csak fegyverfogható ember az országban, annak vitézzé kell válni, s senki sem helyettesítheti magát mással, még azon esetben sem, ha a felesége vitézobb volna, mint ő maga. (Hát aztán ki varr eszimat?) Hja, nem leszünk folyton folyvást katonák, hanem csak úgy, teszem: egy nap egy óráig. A mi időt máskor früstökölésre elpazaltunk, azalatt execirozni fogunk. Reggel 7 órától 8-ig karra fogjuk a fordítófát, és tartunk hadgyakorlatot, én is, az öreg legény is, meg a kisebbik legény is. S minthogy az öreg legény már volt katona, még pedig frájter, a kisebbik legény, Miska, pláne kápiár; hát a Miska fog parancsolni nekem, a ki csak közlegény leszek, meg az öreg legénynek, s ha nem jól csinálom a parádét, jól meglökdös a fordítófa puskatusájával, s masiroztat előre-hátra, s ugráltat a tőkén keresztul;— mikor aztán kakukkolja az óra a nyolczat, akkor aus ist a káplárság, akkor meg majd én húzogatok a nyaka közé a fordító fával. Hanem ezalatt az idő alatt csukva tartod a kamrát, mert ha a káplárnak eszébe jut, hogy engem kiállitson silbakra, és a többi hadsereg meg elmegy requírálni, én a helyemről meg nem mozdulhatok, ha szemem láttára kimártogatják is a zsiros fazikaidat. Söt néha-néha az is megtörténhetik, hogy a Pesta inas, az lesz a dobos, s mikor legjobban ebédelünk, generálmarschot ver a rézüst fenekén, s akkor nekünk ott kell hagyni kanalat, tálat, s kirukkolni; a miért én ugyan majd megtépem utólagosan Pesta fi-am üstökét, hanem hivatalból ő ilyen stikliket mindig

megtehet velem. (Hát aztán mi haszna lészen kenteknek ebből?) Hát először is az a hasznunk lészen, hogy mikor ki akarunk maradni éjszakára egy kicsit korhelykedni, azt mondjuk a feleségnek, ma éjjel a compániának patrolra kell menni; mikor pedig néha-néha kirendelnek bennünket adóexecutióra, akkor az ember sorbaveszi a roszul fizető kuntsaftokat, a kikhez hiába hordja *civilben* a kontót egész esztendőn át, s akkor azt is egy füst alatt beexequálja. (Ez mégis jó lesz hát.)

— Hát a pest-losonczy vasutat most már más-ként nevezik. (Ugyan hogy?) *Északi* vasutnak. (Nem tudja kend, hogy miért?) Bizony hallod, én nem igen tudom kitalálni; hanem talán azért nem nevezték *nyugotinak*, hogy ne mondhassák rá, miszerint *lement* a napja. Legjobb lett volna *keletinek* nevezni, hogy most jöne fel a napja. (Csak aztán már lenne belőle valami!)

Hont vármegyében van két szomszéd falu: Demind és Magyarad. Ki hitte volna, hogy e két alig ismert falu neve körül forog már 300 év óta Bécsnek politikája? „*magyar add, de mind.*“

Ez nem fütty!

Bizonyos uri-ember, a ki a füttyölésben kitünő bravurokat tudott produkálni, egyszer valami közügy felett szónoklatot tartott. Véletlenül nagyon belesült.

— Jha, ez nem fütty! — jegyzé meg egy barátja, — hogy csak oly könnyedén el lehessen fújni.

Kérdések kérdése.

A nagy kérdések kérdése

Nem az: lenni vagy nem lenni?

Nem is az, hogy kikeletkor

Ismét harcza kell-e menni?

Még az se merül fel, valjon

A porosz megnyugodt-e már?

S nem ad gondot, indítand-e

Nagy hadat majd az orosz czár?

Hanem kérdőjel kell ide:

Tartand-e Bécs, a mint szokott,

Magyar országgyűlésünknek

Ellenmérgeül — Rajxrátot.

Tormaházi Szatyr.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

Jókai Mór.

(Lakása: Országút 15. sz. 2-ik emelet.)

Nyomatott Emich G. magy. akad. nyomd. Pesten 1866

(Barátok tere 7. szám.)

Rajzolja: *Jankó.* — Metszi: *Polák.*